

Apeliadau Derbyn i Ysgolion

CYFLWYNO APÊL

Mae'r Panel yn wirfoddolwyr annibynnol di-dâl; nid ydynt yn rhan o Gyngor Caerdydd.

Ar ba sail fydd fy apêl yn llwyddiannus?

- Nid oes seiliau penodol a fydd yn gwarantu bod eich apêl yn llwyddiannus, ond mae'n rhaid bod gennych resymau cymhellol i apêl lwyddo. Ysgrifennwch y rhain yn eglur ar eich ffurflen apêl. Mae'r Panel yn ystyried y profion cyfreithiol a restrir ar ddiwedd y daflen wybodaeth hon ac amgylchiadau unigol pob ymgeisydd. Fodd bynnag gellir apelio ar sail y canlynol;
- Cyflyrau meddygol neu anabledau; bydd y Panel yn ystyried unrhyw gyflyrau meddygol a allai fod gan eich plentyn, ond bydd yn gofyn am weld llythyr gan feddyg ymgynghorol neu arbenigwr yn rhoi rhesymau manwl pam ddylai fynychu'r ysgol dan sylw. Os yw cyflwr meddygol eich plentyn yn effeithio ar ei allu i deithio i'r ysgol, mae'n bosibl y bydd yn gymwys i gael cymorth i wneud hynny; ewch i'r rhan berthnasol o'r wefan i wneud cais. Mae disgwyl bod gan bob ysgol weithdrefnau i gynorthwyo disgyblion â chyflyrau meddygol neu anabledau, er enghraifft cadair olwyn neu weithdrefnau i ddelio ag alergeddau difrifol.
- Anghenion Dysgu Ychwanegol; mae disgwyl i bob ysgol gynnig cymorth i ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol. Os ydych yn credu mai dim ond yr ysgol rydych yn gwneud cais amdani all roi cymorth i'ch plentyn, dylech gyflwyno tystiolaeth sy'n cefnogi hynny gan weithiwr proffesiynol perthnasol. Mae gan bob ysgol yr hawl i gael cymorth arbenigol hefyd, a gall disgyblion mewn unrhyw ysgol ddefnyddio gwasanaethau arbenigol sydd ar gael drwy'r sir.
- Trafferthion wrth deithio; bydd y Panel yn ystyried hyn gan gadw mewn cof mai cyfrifoldeb y rhiant neu'r gofalwr yw cludo eu plant i'r ysgol. O dan ddeddfwriaeth Llywodraeth Cymru (Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008), mae disgwyl bod plentyn uwchradd yn gallu cerdded hyd at 3 milltir i'r ysgol, ar lwybr cerdded diogel. Dylai plentyn cynradd fod yn gallu cerdded hyd at 2 filltir i'r ysgol ar lwybr cerdded diogel. Fodd bynnag, cyfrifoldeb y rhieni neu ofalwyr yw penderfynu a oes angen goruchwyllo'r plentyn ar ei ffordd i'r ysgol. Os ydych wedi gwneud cais i'r ysgol yn eich dalgylch ond bod yr ysgol addas agosaf y tu hwnt i'r pellter a nodwyd, efallai y byddwch yn gymwys am drafnidiaeth ysgol am ddim; ewch i'r adran berthnasol ar y wefan i wneud cais.
- Trafferthion gofal plant; bydd y Panel yn ystyried hyn ond hefyd yn cadw mewn cof mai cyfrifoldeb y rhiant neu'r gofalwr yw gofalu am eu plant, a bod nifer o ysgolion yn cynnig clybiau brecwast am ddim a chlybiau ar ôl ysgol i gefnogi rhieni. Mae gwybodaeth am y clybiau gwahanol sydd ar gael ym mhob ysgol ar wefan y Cyngor, ac mae'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd hefyd yn rhoi gwybodaeth am ddarpariaeth gofal plant ledled y ddinas.
- Safonau neu ganlyniadau gwyh; mae'r Cyngor a Chyrff Llywodraethu Ysgolion yn ymrwymedig i godi safonau ym mhob ysgol. Er bod y Panel yn cydnabod bod rhieni yn dymuno'r addysg orau i'w plant, nid yw mynychu ysgol sy'n cael ei hystyried yn un â safonau is neu sy'n cyflawni canlyniadau arholiadau gwael yn debygol o gael ei ystyried yn sail gyfreithiol i apêl lwyddiannus.
- Cymorth gan gyfeillion neu deulu yn yr ysgol; bydd y Panel yn ystyried anghenion unigol eich plentyn, ond mae'n bosibl na fydd hyn yn ddigonol i fodloni'r prawf cyfreithiol oni bai bod rhesymau cymhellol dros roi'r cymorth penodol i'ch plentyn yn yr ysgol dan sylw.
- Nid yw'r ysgolion eraill a gynigiwyd yn addas; er bod y Panel (yn ogystal â'r Cyngor) yn cydnabod hawl y rhiant neu ofalwr i ddewis ysgol benodol, ni ellir gwarantu lle yn yr ysgol honno. Bydd y Panel yn ystyried yr ysgolion eraill sydd ar gael gan y Cyngor i'ch plentyn. Os oes gennych resymau cymhellol o ran pam nad yw'r un o'r ysgolion eraill yn addas, mae'n bosibl y bydd hyn yn sail lwyddiannus i apêl. Gan fod y Cyngor fel arfer yn rhestru 3 ysgol arall, dylech ystyried a yw un ohonynt yn addas. Os nad ydynt, bydd angen i chi fod yn barod i esbonio hynny i'r Panel.
- Doniau neu allu; nid yw disgyblion yn cael eu derbyn i ysgolion cymunedol drwy ddeddf ar sail doniau, na thrwy gael eu bandio. Mae disgwyl i bob ysgol allu cefnogi disgyblion o bob gallu; felly ni fydd y Panel fel arfer yn ystyried adroddiad ysgol neu gyflawniadau eich plentyn fel rheswm

cymhellol, oni bai eich bod yn teimlo mai dim ond yr ysgol dan sylw sy'n cynnig darpariaeth addysgol benodol. Mae pob ysgol yn cynnig rhaglenni arbennig neu agweddau penodol ar y cwricwlwm ar gyfer y plant mwyaf talentog a galluog, gan eu bod yn rhan o gynllun datblygu'r ysgol.

Beth sy'n digwydd yn yr apêl?

Fel arfer bydd eich apêl yn cael ei chlywed yn breifat, ond os oes mwy nag un apêl ar gyfer yr ysgol mae'n bosib y bydd y cam cyntaf yn cael ei glywed ar ffurf grŵp gyda rhieni eraill sydd wedi apelio. Cynhelir yr apêl mewn 2 ran.

1. Yn y rhan gyntaf, bydd Cyngor Caerdydd yn esbonio pam ei fod wedi gwrthod eich cais a pham y byddai'r ysgol yn rhy llawn o dderbyn rhagor o ddisgyblion. Bydd hawl gennych i ofyn i Gyngor Gaerdydd esbonio'i resymau am wrthod. Byddwch chi a chynrychiolwyr Cyngor Caerdydd yn gadael yr ystafell tra bod y Panel yn dod i benderfyniad.

Os ar y cam hwn fod y Panel yn penderfynu nad oedd angen gwrthod lle, er enghraifft am na fyddai'r ysgol yn rhy llawn, daw'r gwrandawriad i ben a byddwch yn clywed bod yr apêl wedi bod yn llwyddiannus.

2. Os yw'r Panel yn penderfynu bod sail i wrthod oherwydd y byddai'r ysgol yn rhy llawn, bydd yr apêl yn symud i'r ail gam.

Cynhelir ail ran unrhyw apêl ar sail unigol (preifat). Bydd Cyngor Caerdydd yn esbonio pa ysgolion eraill sydd ar gael, gan ddefnyddio map yn dangos i chi pa mor bell ydyn nhw o'ch cartref. Gallwch wedyn esbonio pam ddylai eich plentyn gael lle yn yr ysgol hyd yn oed os yw'n llawn. Gall Cyngor Caerdydd ofyn cwestiynau i chi a gall y Panel hefyd ofyn cwestiynau er mwyn deall yr holl amgylchiadau.

Beth sy'n digwydd ar ôl y gwrandawriad?

Ar ôl y gwrandawriad byddwch yn cael galwad ffôn ar ddiwedd y dydd (neu ar ddiwedd y dydd pan fydd pob apêl wedi cael ei chlywed ar gyfer apeliadau grŵp) yn cadarnhau a fu eich apêl yn llwyddiannus ai peidio – yr ateb fydd 'Ie' neu 'Na'. Wedi hynny byddwch yn derbyn hysbysiad ysgrifenedig yn rhoi'r rhesymau dros benderfyniad y Panel o fewn 5 diwrnod gwaith er y gallai hyn fod yn hirach rhwng mis Ebrill a mis Gorffennaf.

Mae penderfyniad y panel apeliadau yn derfynol ac rydych chi a Chyngor Caerdydd yn rhwym wrtho. Dim ond y llysoedd all wrthdroi'r penderfyniad os ydych chi neu Gyngor Caerdydd wedi gwneud cais yn llwyddiannus am Adolygiad Barnwrol o'r penderfyniad.

Os ydych yn ystyried bod camweinyddu wedi digwydd ar ran y Panel, neu fod diffyg sylfaenol yn y ffordd y gwnaeth y Panel gynnal yr achos neu ddod i benderfyniad, mae'n bosib y bydd hawl gennych gwyno i'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus, Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Beth os byddaf yn newid fy meddwl am yr ysgolion eraill sydd ar gael?

Dylech gysylltu â'r Tîm Derbyn i Ysgolion ar 02920 872088 os ydych am dderbyn lle yn un o'r ysgolion eraill a gynigir ar unrhyw adeg cyn neu wedi'r gwrandawriad. Cofiwch y gall nifer y lleoedd sydd ar gael newid o ddydd i ddydd, felly mae'n bosibl y bydd y Tîm Derbyn yn rhoi gwybodaeth wahanol i chi am ysgolion eraill.

A oes modd i mi wneud cais arall ar ôl cael fy ngwrthod?

Gall Cyngor Caerdydd ystyried cais o'r newydd os yw eich amgylchiadau wedi newid yn sylweddol. Gallwch wneud cais arall am le mewn blwyddyn ysgol arall a bydd gennych hawl i apelio o'r newydd os na fyddwch yn llwyddiannus. Gallwch hefyd apelio am fwy nag un ysgol yn yr un flwyddyn academaidd os caiff eich cais ei wrthod. Ni fyddai gennych hawl fel arfer i wneud ail apêl am le yn yr un ysgol yn yr un flwyddyn academaidd.

Pwy all ymuno â mi yn yr apêl?

Dylech fynychu'r gwrandawriad apêl gan mai dyma eich cyfle i ddweud popeth wrth y Panel ynglŷn â pham ddylai eich plentyn gael lle yn yr ysgol. Gallwch ddod â ffrind neu gynrychiolydd gyda chi i'r cyfarfod. Proses anffurfiol yw'r gwrandawriadau apêl felly ni ddylai fod angen cynrychiolydd cyfreithiol arnoch chi, ond os ydych yn dymuno, gallwch gael un yno, ond bydd rhaid i chi dalu'r costau. Os ydych yn bwriadu dod â chynrychiolydd cyfreithiol gyda chi, rhaid i chi ein ffonio i roi gwybod i ni.

Ni allwch ddod â Chynghorydd, AC, AS, ASE nac un o gyflogeion Cyngor Caerdydd (gan gynnwys unigolion sy'n cael eu cyflogi mewn ysgol). Gallwch ddod â'ch plentyn i'r gwrandawriad (ond mae'r broses yn para tua awr ac felly'n hir i blant bach). Os yw eich plentyn yn hŷn ac am siarad â'r Panel ei hun, mae modd iddo wneud hynny.

A fydda i'n deall popeth yn ystod y gwrandawriad?

Dylech fod wedi dweud wrthym ar y ffurflen apêl os ydych am i'r gwrandawriad fod yn Gymraeg neu os oes angen cymorth cyfieithydd arnoch (ar gyfer unrhyw iaith). Os felly, byddwn ni'n gwneud y trefniadau angenrheidiol yn ddi-dâl.

Beth os nad ydw i'n gallu mynychu'r gwrandawriad?

Os na fedrwyd fynychu a'ch bod am i'r gwrandawriad gael ei symud i ddyddiad arall, cysylltwch â ni cyn gynted â phosib. Mae modd i chi hefyd anfon gwybodaeth ysgrifenedig, neu anfon rhywun i'ch cynrychioli (cadarnhewch yn ysgrifenedig fod ganddo'r awdurdod i wneud hynny). Os na fyddwch yn mynychu'r gwrandawriad bydd yn mynd yn ei flaen heboch chi ar sail y wybodaeth sydd yn eich ffurflen apêl ac unrhyw ddogfennau eraill yr anfonoch chi.

Pa fath o apêl ydyw a beth mae hynny'n ei olygu?

Bydd y llythyr sy'n eich gwahodd i'r gwrandawriad yn esbonio pa fath o apêl ydyw - Apêl Anfantais Maint Dosbarth Babanod neu Apêl Anfantais Arferol.

Mewn Apêl Anfantais Maint Dosbarth Babanod, mae Anfantais Maint Dosbarth Babanod yn ymwneud ag apeliadau ar gyfer y Dosbarth Derbyni, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2 (blynyddoedd â phlant 5, 6 a 7 oed). Mae hyn oherwydd bod Llywodraeth Cymru wedi cyfyngu maint dosbarthiadau i blant yn y grwpiau oedran hyn i ddim mwy na 30 disgybl. Os yw ysgol yn derbyn mwy na 30 disgybl i unrhyw un o'r dosbarthiadau hyn, rhaid iddi sicrhau ei bod yn gweithredu "mesurau perthnasol", hynny yw, camau i greu mwy nag un dosbarth, fel cyflogi athro newydd neu adeiladu dosbarth newydd.

Mae rheolau penodol yn ymwneud ag Apeliadau Anfantais Maint Dosbarth a dim ond mewn rhai achosion y mae apêl gan rieni yn llwyddo, oherwydd mai uchafswm o 30 disgybl y gall athro babanod eu haddysgu mewn dosbarth yn ôl y gyfraith.

Y rhain yw:

- Nid oedd y trefniadau derbyn yn cydymffurfio â'r gyfraith ac oni bai am hynny byddai'r plentyn wedi cael cynnig lle;
- Roedd diffyg wrth weithredu'r trefniadau yn achos y plentyn;
- Roedd y penderfyniad i wrthod lle yn un afresymol. Mae 'afresymol' yn yr achos hwn yn golygu 'hollol ddiureswm'.

Dyma'r cwestiynau y mae'n rhaid i'r Panel eu hystyried;

1. A oes digon o dystiolaeth i fodloni'r Panel fod y trefniadau derbyn yn gyfreithlon?
2. A yw'r nifer derbyn yn rhesymol?
3. A yw'r nifer llawn wedi ei dderbyn?
4. A fyddai'n rhaid gweithredu mesurau cymhwyso?
5. a) A yw Cyngor Caerdydd wedi gweithredu ei drefniadau derbyn yn gywir?
b) Os nad ydyw, a fyddai'r plentyn wedi cael cynnig lle pe bai Cyngor Caerdydd wedi gweithredu ei drefniadau derbyn yn gywir?
6. A oedd penderfyniad Cyngor Caerdydd i wrthod lle yn un y byddai awdurdod rhesymol wedi ei wneud yn amgylchiadau'r achos?

Mewn Apêl Anfantais Arferol

Mae hyn yn golygu y bydd y Panel yn gwrthbwysu'r anfantais (annhegwch) i'r Ysgol o dderbyn plentyn arall, a all olygu ei bod yn orlawn, yn erbyn yr anfantais i'ch plentyn o beidio cael ei dderbyn i'r Ysgol honno.

Dyma'r cwestiynau y mae'n rhaid i'r Panel eu hystyried;

1. A oes digon o dystiolaeth i fodloni'r Panel fod y trefniadau derbyn yn gyfreithlon?
2. A yw'r nifer derbyn yn rhesymol?
3. A yw'r nifer llawn wedi ei dderbyn?
4. Oes anfantais i'r ysgol wedi cael ei phrofi?
5. a) A yw Cyngor Caerdydd wedi gweithredu ei drefniadau derbyn yn gywir?
b) Os nad ydyw, a fyddai'r plentyn wedi cael cynnig lle pe bai Cyngor Caerdydd wedi gweithredu ei drefniadau derbyn yn gywir?
6. A fyddai mwy o anfantais i'r plentyn o beidio cael ei dderbyn nag a fyddai i'r ysgol o'i dderbyn?

Mae Apeliadau Derbyn i Ysgolion yn gweithredu yn unol â Chod Apeliadau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru. Gellir dod o hyd iddo yn llawn ar wefan www.cymru.gov.uk drwy deipio Cod Apeliadau Derbyn i Ysgolion yn y blwch chwilio yng nghornel uchaf y sgrin ar y dde.

CANLYNIADAU APELIADAU BLAENOROL

Mae'r wybodaeth ganlynol yn cyfeirio at ganlyniadau Gwrandawiadau Apeliadau Derbyn i Ysgolion Annibynnol ar gyfer mis Medi 2019. Fe'ch cynghorir yn gryf i ystyried y wybodaeth hon cyn penderfynu cyflwyno ffurflen apêl, y gellir ei lawrlwytho o www.caerdydd.gov.uk/apeliadauysgol

Dadansoddiad o Ganlyniadau Gwrandawiadau Apeliadau Derbyn i Ysgolion Annibynnol ar gyfer Derbyn o fis Medi 2019 (data o 26 Gorffennaf 2019)

Ysgol Gynradd Gymunedol	Cyfanswm	Aflwyddiannus	Tynnwyd yn ôl gan y Rhiant	Ildiwyd gan y Cyngor	Dyrannwyd o'r Rhestr Aros	Llwyddiannus
Ysgol Gynradd Bryn Deri	2	0	2	0	0	0
Ysgol Gynradd Coryton	1	1	0	0	0	0
Ysgol Gynradd Danescourt	8	2	1	1	4	0
Ysgol Gynradd Gabalfa	1	1	0	0	0	0
Ysgol Gynradd Greenway	1	1	0	0	0	0
Ysgol Gynradd Hawthorn	2	2	0	0	0	0
Ysgol Gynradd Herbert Thompson	5	4	0	0	1	0
Ysgol Gynradd Howardian	4	3	0	0	1	0
Ysgol Gynradd Lakeside	3	1	1	0	1	0
Ysgol Gynradd Marlborough	8	5	3	0	0	0
Ysgol Gynradd Millbank	6	5	0	0	1	0
Ysgol Gynradd Moorland	2	1	0	0	0	1
Ysgol Gynradd Mount Stuart	1	1	0	0	0	0
Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn	2	0	0	0	2	0
Ysgol Gynradd Pencaerau	4	3	1	0	0	0
Ysgol Gynradd Peter Lea	1	0	1	0	0	0
Ysgol Gynradd Pontprennau	13	4	0	0	8	1
Ysgol Gynradd Radur	4	0	0	0	4	0
Ysgol Gynradd Rhydypenau	7	3	2	0	1	1
Ysgol Gynradd Parc y Rhath	4	0	0	0	4	0
Ysgol Gynradd Tredelerch	1	1	0	0	0	0
Ysgol Gynradd Severn	1	0	0	0	1	0
Ysgol Gynradd Stacey	1	0	0	0	1	0
Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-Graig	1	0	0	0	0	1
Ysgol Gynradd yr Eglwys Newydd	2	1	0	0	1	0
Ysgol Gwaelod-y-Garth (SAESNEG)	2	0	0	0	0	2
Ysgol Gwaelod-y-Garth (CYMRAEG)	5	3	0	0	2	0
Ysgol Gymraeg Nant Caerau	5	4	0	0	1	0
Ysgol Mynydd Bychan	2	2	0	0	0	0
Ysgol Pencae	1	0	0	0	1	0
Ysgol y Wern	2	2	0	0	0	0
CYFANSWM	102	50	11	1	34	6

Ysgol Uwchradd Gymunedol	Cyfanswm	Aflwyddiannus	Tynnwyd yn ôl gan y Rhiant	Ildiwyd gan y Cyngor	Dyrannwyd o'r Rhestr Aros	Llwyddiannus
Ysgol Uwchradd Caerdydd	42	36	2	0	0	4
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	1	10	0	0	4	1
Ysgol Uwchradd Fitzalan	42	36	0	0	3	3
Ysgol Uwchradd Llanisien	12	7	0	0	4	1
Ysgol Gyfun Radur	20	7	0	0	12	1
Ysgol Glantaf	18	5	5	0	0	8
Ysgol Plasmawr	9	5	1	0	0	3
CYFANSWM	144	106	8	0	23	21